

Dokument s plenarne sjednice

8.9.2015

B8-0879/2015

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o stanju u Bjelarusu
(2015/2834(RSP))

Victor Boştinaru, Richard Howitt, Eric Andrieu, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, José Blanco López, Nicola Caputo, Andi Cristea, Doru-Claudian Frunzuliță, Neena Gill, Ana Gomes, Sergio Gutiérrez Prieto, Cătălin Sorin Ivan, Liisa Jaakonsaari, Afzal Khan, Kashetu Kyenge, Javi López, Andrejs Mamikins, Juan Fernando López Aguilar, Marlene Mizzi, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Jens Nilsson, Pier Antonio Panzeri, Emilian Pavel, Vincent Peillon, Tonino Picula, Kati Piri, Miroslav Poche, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Jutta Steinruck, Tibor Szanyi, Elena Valenciano, Julie Ward

u ime Kluba zastupnika S&D-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o stanju u Bjelarusu
(2015/2834(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Bjelarusu, osobito one od 29. ožujka 2012.¹, 16. veljače 2012.², 12. svibnja 2011.³, 10. ožujka 2011.⁴ i 20. siječnja 2011.⁵,
 - uzimajući u obzir svoju preporuku od 12. rujna 2013. Vijeću, Komisiji i Europskoj službi za vanjsko djelovanje o politici EU-a prema Bjelarusu⁶,
 - uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice EU-a Federice Mogherini i povjerenika za europsku susjedsku politiku i pregovore o proširenju Johannesha Hahna od 22. kolovoza 2015. o puštanju na slobodu političkih zatvorenika u Bjelarusu,
 - uzimajući u obzir dijalog o ljudskim pravima između Europske unije i Republike Bjelarus od 28. srpnja 2015.,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da su bjelaruske vlasti nedavno oslobodile preostale političke zatvorenike, a među posljednjom su šestoricom i bivši predsjednički kandidati;
- B. budući da u Bjelarusu još nema pozitivnih promjena u području ljudskih prava i demokracije usprkos jačanju kontakata Bjelarusu s Europskom unijom;
- C. budući da se u Bjelarusu i dalje vrši pritisak na borce za ljudska prava, demokratske aktiviste i aktiviste civilnog društva i dolazi do njihova zastrašivanja, te da se i dalje svakodnevno provode policijske racije i plijeni oprema, kao i to da se aktivisti prisilno udaljuju iz Bjelarusu;
- D. budući da vlasti i dalje prekršajno progone nezavisne novinare koji surađuju sa stranim medijima bez akreditacije te je proteklih mjeseci dokumentirano nekoliko takvih slučajeva;
- E. budući da je Bjelarus i dalje jedina zemlja u Europi koja primjenjuje smrtnu kaznu;
- F. budući da je 2. travnja 2015. predsjednik Lukašenko potpisao dekret br. 3 „O suzbijanju društvene ovisnosti” kojim se propisuje obvezni rad za nezaposlene osobe pod prijetnjom plaćanja posebne naknade u državni proračun ili prekršajnopравниh sankcija

¹ SL C 257 E, 6.9.2013., str. 9.

² SL C 249 E, 30.8.2013., str. 57.

³ SL C 377 E, 7.12.2012., str. 162.

⁴ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 182.

⁵ SL C 136 E, 11.5.2012., str. 57.

⁶ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0382.

u obliku novčane ili zatvorske kazne;

- G. budući da je 18. i 19. lipnja 2015. u Minsku održan prvi službeni posjet izaslanstva Europskog parlamenta za odnose s Bjelarusom od 2002.;
- H. budući da je postignut napredak u sektorskoj suradnji s Bjelarusom, između ostalog u područjima visokog obrazovanja, strukovnog osposobljavanja, digitalnog tržišta, energetskega sektora, sigurnosti hrane i kulture;
- I. budući da je sudjelovanje Bjelarusu kao posrednika u pokušajima pronalaska rješenja za sukob u Ukrajini ocijenjeno pozitivno;
1. i dalje je duboko zabrinut zbog stalnog narušavanja ljudskih prava i temeljnih sloboda te zbog ozbiljnih nedostataka koje su nezavisni međunarodni promatrači opazili tijekom proteklih izbora u Bjelarusu;
 2. ponovno poziva bjelaruske vlasti da u svim okolnostima zajamče poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda, u skladu s Općom deklaracijom o ljudskim pravima te međunarodnim i regionalnim instrumentima za ljudska prava koje je Bjelarus ratificirao;
 3. pozdravlja oslobađanje preostalih političkih zatvorenika i smatra to potencijalnim prvim korakom prema poboljšanju odnosa između Europske unije i Bjelarusu;
 4. poziva bjelaruske vlasti da rehabilitiraju oslobođene političke zatvorenike, vrate im sva građanska i politička prava i tako omoguće njima i njihovim obiteljima da kao građani uživaju sva pripadajuća prava;
 5. izražava zabrinutost zbog nedavnog pritvaranja i kaznenog progona mladih aktivista Maksima Piakarskog, Vadzima Žaromskog i Vjačeslava Kasineraua zbog sumnji na „maliciozni huliganizam”, što smatra nesrazmjernim, te snažno osuđuje nasilje koje su pretrpjeli;
 6. podsjeća na to da prošle prilike za poboljšanje odnosa između Bjelarusu i Europske unije nisu iskorištene jer su konkretne korake koje su poduzele bjelaruske vlasti popratile obnovljene restriktivne i kaznene mjere unutar Bjelarusu;
 7. izražava, u skladu s tim, umjerenu nadu da će ova prilika biti iskorištena i da će nakon nje smjesta uslijediti dugoročne dodatne mjere kojima će se izgraditi temelji za napredak u bilateralnim odnosima;
 8. ističe da Bjelarus treba provesti predstojeće predsjedničke izbore u skladu s međunarodno priznatim standardima, pružiti oporbi neometan pristup svim komunikacijskim sredstvima koje kontrolira Vlada i omogućiti joj ravnopravno sudjelovanje u izborima;
 9. izražava zabrinutost zbog uvedenih mjera kojima je prethodno osuđenim i zatvorenim političkim protivnicima onemogućeno sudjelovanje na predstojećim predsjedničkim izborima, a nevladinim organizacijama, organizacijama civilnog društva i političkim strankama odbijena registracija;

10. potiče bjelaruske vlasti da provedu promjene i izmijene izborni zakon kako bi se zajamčilo sudjelovanje političke oporbe u biračkim odborima, otvorenost i transparentnost u zbrajanju glasova, što se odnosi i na oporbene promatrače, te pravo žalbe na odluke biračkih odbora;
11. potiče bjelaruske vlasti da prestanu politički progoniti nezavisne medije, što uključuje i prekršajni progon i proizvoljnu primjenu članka 22. stavka 9. točke 2. Upravnog kodeksa protiv slobodnih novinara zbog toga što surađuju sa stranim medijima bez akreditacije, čime se ograničava pravo na slobodu izražavanja i širenje informacija;
12. izražava žaljenje zbog činjenice da je od 2010. smrtna kazna izvršena u slučaju deset osoba, da su samo u prošloj godini izvršena tri pogubljenja te da je posljednja smrtna kazna izrečena 18. ožujka 2015.; potiče Bjelarus, kao jedinu zemlju u Europi koja još primjenjuje smrtnu kaznu, da se pridruži globalnom moratoriju na izvršenje smrtno kazne kao prvom koraku prema njezinu trajnom ukidanju;
13. poziva vladu Bjelarusu da poštuje preporuke Odbora UN-a za gospodarska, socijalna i kulturna prava za ukidanje elemenata prisilnog rada u zemlji;
14. ponovno poziva Komisiju da financijski i politički podrži nastojanja i demokratske težnje bjelaruskog civilnog društva, nezavisnih medija i nevladinih organizacija u Bjelarusu;
15. pozdravlja suradnju Bjelarusu s Europskom unijom i drugim relevantnim akterima u pronalasku rješenja za sukob u istočnoj Ukrajini, uključujući i domaćinstvo pregovora oko sporazuma o prekidu vatre;
16. pozdravlja napredak postignut u sektorskoj suradnji s Bjelarusom, između ostalog u područjima visokog obrazovanja, strukovnog osposobljavanja, digitalnog tržišta, energetskog sektora, sigurnosti hrane i kulture;
17. poziva Europsku komisiju da provede detaljnu analizu dosadašnje financijske pomoći Europske unije Bjelarusu, uključujući njezinu isplatu i način na koji su je bjelaruske vlasti upotrebljavale;
18. izražava zabrinutost zbog gospodarskih poteškoća i pogoršanja životnog standarda stanovništva Bjelarusu i naglašava da stalna politika restrikcija i represije nad aktivistima za demokraciju i ljudska prava, aktivistima civilnog društva i aktivistima oporbe može samo ugroziti gospodarsku suradnju Europske unije i Bjelarusu;
19. napominje da je došlo do veće upotrebe bjelaruskog jezika u javnosti, da bjelarusko Ministarstvo obrazovanja planira poticati upotrebu bjelaruskog jezika u obrazovanju i da Ustavni sud namjerava objavljivati zakonodavne akte i na ruskom i na bjelaruskom;
20. odlučan je u tome da nastavi doprinositi politici „kritičkog angažmana” Europske unije prema Bjelarusu;
21. nalaže svom predsjedniku da ovu rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici, Vijeću, Komisiji, parlamentima i vladama država članica, parlamentarnim skupštinama OEES-a i Vijeća Europe te bjelaruskim vlastima.